

Ενημερωτικό δελτίο δημοσίων συμβάσεων

Επιμέλεια σύνταξης: Ε. Αδαμαντίδου, Δ.Ν., Δικηγόρος, Προϊσταμένη ΜοΠαΔιΣ

Επιμέλεια ύλης: Βαΐα Χαδίου, Υπ. Διδάκτωρ Νομικής ΑΠΘ, Δικηγόρος, Χιόνα Αθανασιάδη, Δικηγόρος, Μ.Δ.Ε. Δημοσίου Δικαίου

περιεχόμενα τεύχους

Απευθείας αναθέσεις για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού	1
Brexit και δημόσιες συμβάσεις	1
Τροποποίηση καταχωρήσεων στο ΚΗΜΔΗΣ για ΑΕΙ	2
Προμήθεια υπηρεσιακών αυτοκινήτων	2
Επιστροφή ακινήτων από απαλλοτριώση ή ελεύθερη διάθεση	2
Ίδρυση και εκμετάλλευση αεροδρομίων επί υδάτινων επιφανειών	2
Επείγουσες συμβάσεις της ΓΓ Πολιτικής Προστασίας	2
Μελετοκατασκευές για μετεγκατάσταση καταστημάτων κράτησης	3
Αρμοδιότητες ΜΟΔ ΑΕ	3
Τεχνική Βοήθεια στο «Επενδύω στην Ελλάδα»	3
Αυτοτέλεια σε διαγωνισμούς προμήθειας πετρελαιοειδών και τροφίμων	3
ΜΗΤΕ Μητρώα Περιφερειακών Ενοτήτων	3
Συμβάσεις καινοτομίας	3
Νέα εργαλεία κοστολόγησης κύκλου ζωής	3
Ενοποιημένα κείμενα οδηγίων 2014/25 και 2014/23	4
Νομολογία ΔΕΕ και ΓεΔΕΕ	4

Απευθείας αναθέσεις για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού

Για χρονικό διάστημα 4 μηνών από τη δημοσίευση της 25/2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ Α 42) για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος, το Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας ΑΕ θα μπορεί, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων εθνικών διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων, να απευθύνει πρόσκληση για απευθείας αγορά υγειονομικού υλικού, ατομικών μέτρων προστασίας και φαρμάκων. Η πρόσκληση θα αναρτάται στην ιστοσελίδα της εταιρίας για 3 ημέρες και θα μπορεί να απευθύνεται σε κάθε επιχείρηση πώλησης και διάθεσης υγειονομικού υλικού και φαρμάκων. Η σύμβαση θα συνάπτεται με κριτήριο την χαμηλότερη τιμή και την επίτευξη αγοράς ικανών ποσοτήτων για

την αντιμετώπιση των έκτακτων υγειονομικών αναγκών. Απευθείας αναθέσεις θα μπορούν να διενεργηθούν ομοίως για προμήθεια υγειονομικού υλικού, φαρμάκων και κάθε ενδεδειγμένου μέσου ατομικής ή συλλογικής προ-

στασίας από οποιαδήποτε αναθέτουσα αρχή αρμοδιότητας ή εποπτείας του Υπουργείου Υγείας ή να ανατίθενται στην ΕΚΑΠΥ, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων εθνικών διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων.

Brexit και δημόσιες συμβάσεις

Στις 31.01.2020 δημοσιεύτηκε η συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Βόρειας Ιρλανδίας από την ΕΕ και την ΕΚΑΕ (ΕΕ EL 29, 31.01.2020, σελ 7 έως 187). Στον τίτλο VIII της ανωτέρω συμφωνίας (α 75-78) ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις. Ορίζονται λοιπόν οι κανόνες που εφαρμόζονται σε εν

εξελίξει διαδικασίες, οι διαδικασίες που θεωρούνται εν εξελίξει, ο χρόνος εκκίνησης και ολοκλήρωσης των εν λόγω διαδικασιών. Προβλέπεται η εφαρμογή των δικονομικών οδηγιών και η χρήση του e-Certis (το τελευταίο για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους 9 μήνες από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με διαγωνιστικές δια-

δικασίες οι οποίες κινήθηκαν από αναθέτουσες αρχές του ΗΒ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και δεν είχαν ακόμη ολοκληρωθεί κατά την τελευταία ημέρα της μεταβατικής περιόδου).

Τροποποίηση καταχωρήσεων στο ΚΗΜΔΗΣ για ΑΕΙ

Σύμφωνα με το νέο α 26 ν.4653/2020, που τροποποιεί το α 66 παρ 2 ν.4485/2017, επέρχονται οι ακόλουθες αλλαγές στις καταχωρήσεις στο ΚΗΜΔΗΣ στις οποίες υποχρεώνονται τα ΑΕΙ: Πρώτον, το πρωτογενές αίτημα συνοδεύεται

πλέον από τον ετήσιο αναλυτικό προϋπολογισμό. Δεύτερον, διευκρινίστηκε ότι εγκεκριμένο αίτημα εκτέλεσης δαπάνης συνιστά η απόφαση έγκρισης ή αναμόρφωσης του ετήσιου αναλυτικού προϋπολογισμού του έργου/προγράμματος.

Τέλος, στο ΚΗΜΔΗΣ καταχωρίζονται πλέον οι αποφάσεις απευθείας ανάθεσης και οι λοιπές πράξεις, εφόσον η αξία ισούται ή υπερβαίνει το ποσό των 2.500 ευρώ χωρίς ΦΠΑ (αντί των 1.000 που ήταν μέχρι πρότινος).

Προμήθεια υπηρεσιακών αυτοκινήτων

Επιτρέπεται πλέον η προμήθεια επιβατικών υπηρεσιακών αυτοκινήτων και μοτοσυκλετών νέας αντιρρυπαντικής τεχνολογίας χαμηλών ρύπων, φιλικών προς το περιβάλλον, βενζινοκίνητων, πετρελαιοκίνητων ή που χρησιμοποιούν αέρια καύσιμα (φυσικό αέριο ή υγραέ-

ριο), ηλεκτροκίνητων ή υβριδικών οχημάτων, καινούργιων ή μεταχειρισμένων, με τη διαδικασία της αγοράς, της χρηματοδοτικής μίσθωσης καθώς και μέσω της Διεύθυνσης Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού της ΑΑΔΕ, εφόσον πληρούν ορισμένες τεχνικές προδιαγραφές.

Ειδικά μάλιστα τα ηλεκτροκίνητα επιβατικά αυτοκίνητα και οι ηλεκτροκίνητες μοτοσυκλέτες εξαιρούνται από τους περιορισμούς και τα ανώτατα όρια κυβισμού (απόφαση Υπουργού Εσωτερικών 5122/2020, ΦΕΚ Β 401).

Επιστροφή ακινήτων από απαλλοτρίωση ή ελεύθερη διάθεση

Με τη διάταξη του άρθρου 55 παρ 2 ν.4663/2020, προστίθεται νέα παράγραφος 4 στο άρθρο 168 ν.4412/2016 με το ακόλουθο περιεχόμενο: Μετά από την έκδοση της βεβαίωσης περάτωσης εργασιών, η Διευθύνουσα Υπηρεσία συντάσσει

και διαβιβάζει στην υπηρεσία που είχε την αρμοδιότητα κήρυξης της απαλλοτρίωσης των ακινήτων που χρησιμοποιήθηκαν για το έργο, κατάσταση και τοπογραφικό διάγραμμα των απαλλοτριωθέντων ακινήτων που δεν χρησιμοποιήθηκαν

για το έργο, προκειμένου να κινηθεί η διαδικασία της επιστροφής τους στους προηγούμενους ιδιοκτήτες τους ή της ελεύθερης διάθεσής τους, σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 2882/2001.

Ίδρυση και εκμετάλλευση αεροδρομίων επί υδάτινων επιφανειών

Η ίδρυση και η εκμετάλλευση αεροδρομίων επί υδάτινων επιφανειών ρυθμίζεται από τις διατάξεις

της κείμενης νομοθεσίας, μεταξύ δε αυτών και των νόμων 4412 και 4413/2016, εφόσον και για όσα θέ-

ματα δεν ρυθμίζονται ειδικά από τον ν.4663/2020 (α 3 ν.4662/2020).

Επείγουσες συμβάσεις της ΓΓ Πολιτικής Προστασίας

Εφόσον συντρέχει κατεπείγουσα ανάγκη που επιβάλλει την άμεση λήψη και εφαρμογή μέτρων για θέματα εθνικής ασφαλείας, προστασίας της δημόσιας τάξης και ασφαλείας, της υγείας και της ζωής των πολιτών, της περιουσίας τους και της προστασίας του φυσι-

κού πλούτου της χώρας, και μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο για την αντιμετώπιση της ανάγκης αυτής, η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας δύναται να συνάπτει νέες συμβάσεις ή/και να τροποποιεί ισχύουσες συμβάσεις έργων, εργασιών, υπη-

ρεσιών και προμηθειών κατά την απόλυτη κρίση της και προς άμεση αντιμετώπιση της ανάγκης αυτής κατά παρέκκλιση κάθε πρόβλεψης του ν.4412/2016 (α 54 παρ 3 ν.4662/2020).

Μελετοκατασκευές για μετεγκατάσταση καταστημάτων κράτησης

Η αρμοδιότητα της ανάθεσης και υλοποίησης της μελέτης, κατασκευής, συντήρησης και εξοπλισμού νέων εγκαταστάσεων προς μετεγκατάσταση (συγκεκριμένων)

καταστημάτων κράτησης ανατίθεται στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και γίνεται σύμφωνα με το α 50 ν.4412. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων του εν λόγω

έργου δύναται να συντελεστεί μέχρι την υπογραφή της σύμβασης (άρθρο 185 παρ 1 και 2 ν.4662/2020).

Αρμοδιότητες ΜΟΔ ΑΕ

Η Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ ασκεί πλέον και μεταξύ άλλων καθήκοντα Διευθύνουσας Υπηρεσίας του ν.4412. Καθή-

κοντα Προϊσταμένης Αρχής έχει το Διοικητικό Συμβούλιο. Εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες του τμήματος Μελετών και του τμήματος Εκτέλε-

σης Τεχνικών Έργων (Απόφαση Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων 10926/2020, ΦΕΚ Β 302).

Τεχνική Βοήθεια στο «Επενδύω στην Ελλάδα»

Εγκρίθηκε το Πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας μεταβατικής περιόδου

του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης Επενδύω στην Ελλάδα

(α 139 παρ 2 ν.4635/2019, ΥΑ 4378/2020, ΦΕΚ Β 67).

Αυτοτέλεια σε διαγωνισμούς προμήθειας πετρελαιοειδών και τροφίμων

Τα νηπδ και ιδρύματα αρμοδιότητας Περιφέρειας Αττικής εξουσιοδοτούνται πλέον να διενεργούν

αυτοτελώς τις διαδικασίες ανάδειξης προμηθευτών πετρελαιοειδών και τροφίμων (α 26 ν.4483/2017,

απόφαση 63/2020 ΟΕ Περιφέρειας Αττικής, ΦΕΚ Β 382).

ΜΗΤΕ – Μητρώα Περιφερειακών Ενοτήτων

Αναστέλλεται έως 31.12.2020 η υποχρεωτική εγγραφή των δημοσίων υπαλλήλων στα μητρώα εμπειρίας ως προϋπόθεση για την επίβλεψη και εποπτεία έργων ή τη συμμετοχή τους σε επιτροπές διαγωνισμού. Ρυθμίζεται το ανεκτέ-

λεστο υπόλοιπο συμβάσεων δημοσίων έργων και επιτυγχάνεται τακτοποίηση στα ατομικά μελετητικά πτυχία, στα πτυχία των γραφείων μελετών και των ήδη εγγεγραμμένων εταιριών (που ήταν σε ισχύ στις 03.07.2019 με παράταση ισχύ-

ος έως τις 31.12.2020), των ήδη εγγεγραμμένων στο ΜΕΚ και των εργοληπτικών επιχειρήσεων (Εγκύκλιος ΓΓΥ Δ24/οικ/598/16.01.2020).

Συμβάσεις καινοτομίας

Η ΕΑΑΔΗΣΥ εξέδωσε τεχνική οδηγία (6/2019) με αντικείμενο τη ρύθμιση των όρων και των προϋποθέσεων για την προσφυγή στις ποικίλες μορφές των δημοσίων συμβάσεων καινοτομίας. Αναλύονται οι

προ-εμπορικές δημόσιες συμβάσεις (Pre-commercial procurement), οι συμβάσεις καινοτόμων λύσεων (Public procurement of innovative solutions), και οι συμπράξεις καινοτομίας (Innovation

partnerships). Παρουσιάστηκε επίσης το Πρόγραμμα FABULOS, ως παράδειγμα δημόσιας σύμβασης καινοτομίας με τον Δήμο Λαμιέων να συμμετέχει από την πλευρά της Ελλάδας.

Νέα εργαλεία κοστολόγησης κύκλου ζωής

Νέα εργαλεία κοστολόγησης κύκλου ζωής από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα εξής προϊόντα, διαθέσιμα ήδη από 02.01.2020: Υπολο-

γιστές και Οθόνες, Εσωτερικό Φωτισμό, Εξωτερικό Φωτισμό, Αυτόματους Πωλητές και Εξοπλισμό απεικόνισης.

https://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm

Ενοποιημένα κείμενα οδηγιών 2014/25 και 2014/23

Ενοποιήθηκαν τα κείμενα των οδηγιών 2014/25 και 2014/23 προς διευκόλυνση των χρηστών, αλλά βέβαια χωρίς νομική ισχύ.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?qid=1583927621636&uri=CELEX:02014L0025-20200101> (για την οδηγία 2014/25)

[EUR-Lex - 02014L0023-20200101 - EN - EUR-Lex \(για την οδηγία 2014/23\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1583927621636&uri=CELEX:02014L0023-20200101)

Νομολογία ΔΕΕ

C-395/18, 30.01.2020, Tim SpA – Direzione e coordinamento Vivendi SA/Consp SpA, και Ministero dell’Economia e delle Finanze

Λέξεις-κλειδιά

προδικαστική παραπομπή - α 18 παρ 2 και 57 παρ 4 οδηγίας 2014/24 – προαιρετικοί λόγοι αποκλεισμού – αποκλεισμός υπεργολάβου ο οποίος μνημονεύεται στην προσφορά του οικονομικού φορέα – μη συμμόρφωση του υπεργολάβου προς τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου – εθνική νομοθεσία, η οποία προβλέπει τον αυτόματο αποκλεισμό οικονομικού φορέα εξαιτίας της εν λόγω μη συμμόρφωσης

Νομικό ζήτημα

Το άρθρο 57 παρ 4 στ της οδηγίας 2014/24 δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση δυνάμει της οποίας η αναθέτουσα αρχή έχει την ευχέρεια, ή ακόμη και την υποχρέωση, να αποκλείσει προσφέροντα όταν ο λόγος αποκλεισμού που προβλέπει η διάταξη αυτή διαπιστώνεται ότι συντρέχει στο πρόσωπο ενός από τους υπεργολάβους του. Αντιτίθεται, όμως, σε εθνική ρύθμιση, η οποία προβλέπει ότι ένας τέτοιος αποκλεισμός έχει *αυτόματο* χαρακτήρα, διότι παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας σε συνδυασμό με το άρθρο 57 παρ 6 της ανωτέρω οδηγίας.

C-89-91/19, 06.02.2020, Rieco SpA/Comune di Lanciano και Eco-lan SpA

Λέξεις-κλειδιά

προδικαστική παραπομπή - α 12 παρ 3 οδηγίας 2014/24 – εθνική νομοθεσία που ευνοεί τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων σε βάρος των in-house συμβάσεων – ελευθερία των κρατών μελών ως προς την επιλογή του τρόπου παροχής υπηρεσιών – όρια – εθνική νομοθεσία που δεν επιτρέπει σε αναθέτουσα αρχή να αποκτά ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο φορέα που ανήκει σε αναθέτουσες αρχές, όταν το ποσοστό αυτό συμμετοχής δεν εξασφαλίζει δυνατότητα ελέγχου του εν λόγω φορέα ή δικαίωμα αρνησικυρίας

Νομικό ζήτημα

Το άρθρο 12 παρ 3 της οδηγίας 2014/24 συμβαδίζει με εθνική ρύθμιση η οποία εξαρτά την πραγματοποίηση μίας in house ανάθεσης από την αδυναμία σύναψης δημόσιας σύμβασης και, εν πάση περιπτώσει, από την απόδειξη εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής των ειδικών πλεονεκτημάτων που απορρέουν για το κοινωνικό σύνολο από την επιλογή της in house ανάθεσης. Το ίδιο άρθρο επιτρέπει ωστόσο εθνική ρύθμιση που απαγορεύει σε αναθέτουσα αρχή να αποκτά ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο φορέα, οι μέτοχοι του οποίου είναι άλλες αναθέτουσες αρχές, όταν το ποσοστό συμμετοχής είναι τόσο μικρό που δεν εξασφαλίζει δυνατότητα ελέγχου ή δικαίωμα αρνησικυρίας.

C-11/19, 06.02.2020, Azienda ULSS n. 6 Euganea/Pia Opera Croce Verde Padova

Λέξεις-κλειδιά

προδικαστική παραπομπή – α 10 στ και 12 παρ 4 οδηγίας 2014/24 – ειδικές εξαιρέσεις για συμβάσεις υπηρεσιών – υπηρεσίες πολιτικής άμυνας, πολιτικής προστασίας και πρόληψης κινδύνων – μη κερδοσκοπικές οργανώσεις – υπηρεσία τακτικής υγειονομικής διακομιδής και υγειονομικής διακομιδής έκτακτης ανάγκης – νομοθεσία επιβάλλουσα κατά προτεραιότητα τη λύση της σύμπραξης μεταξύ αναθετουσών αρχών – ελευθερία των κρατών μελών ως προς την επιλογή του τρόπου παροχής υπηρεσιών – όρια – υποχρέωση αιτιολόγησης

Νομικό ζήτημα

Οι διατάξεις των άρθρων 10 στ και 12 παρ 4 της οδηγίας 2014/24 πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν αποκλείουν εθνική ρύθμιση, η οποία εξαρτά τη σύναψη δημόσιας σύμβασης από την απόδειξη ότι η λύση της σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα δεν διασφαλίζει την ικανοποιητική παροχή της υπηρεσίας (τακτικής υγειονομικής διακομιδής). Η επιλογή του τρόπου παροχής των υπηρεσιών προηγείται χρονικά της διαδικασίας ανάθεσης. Οι εν λόγω διατάξεις πρέπει, επίσης, να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν αποκλείουν ρύθμιση που επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή την υποχρέωση να αιτιολογήσει την επιλογή της διαδικασίας ανάθεσης.

Κατά συνέπεια, το α 5 του νόμου 26/2012 της Ιταλίας που επιβάλλει την υποχρέωση επιλογής συνεργασίας μεταξύ φορέων του δημοσίου όταν βέβαια πληρούνται οι προϋποθέσεις του α 12 παρ 4 της οδηγίας 2014/24, χωρίς να πρέπει να τεθεί θέμα διαγωνιστικής διαδικασίας,

είναι σύμφωνο με την οδηγία. Ομοίως, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν πάντοτε να κάνουν χρήση του α 15 του ιταλικού νόμου 241/1990 και να συνάπτουν συμβάσεις/συμφωνίες για την από κοινού ρύθμιση δραστηριότητας κοινού ενδιαφέροντος, αρκεί μία ανάλογη συνεργ-

γασία να μη να θίγει τον κύριο σκοπό των κανόνων της ΕΕ, ήτοι την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών και τον ελεύθερο και ανόθευτο ανταγωνισμό εντός όλων των κρατών μελών.

Η Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ) λειτουργεί από την 1η Ιανουαρίου 1997, στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς Ευρωπαϊκού και Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί μία γνωμοδοτική δομή που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθώς και σε όλες τις ελληνικές αναθέτουσες αρχές εξειδικευμένη και ταχύτατη συμβουλευτική υποστήριξη κατά τη

δημοπράτηση δημοσίων συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24 & 2014/25. Συγκροτεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου της νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και σηματοδοτεί μια νέα εποχή προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας στη δημοπράτηση των δημοσίων συμβάσεων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου

**ελληνική επιθεώρηση
ευρωπαϊκού δικαίου**
revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

3/2019
Τόμος 39
Ιούλιος - Σεπτέμβριος

Άρθρα
Δ. Ζερδελής
Οι επιθυμίες των πελατών και η πολιτική ουδετερότητας ως λόγοι διακρίσεων λόγω θρησκείας. Με αφορμή τις αποφάσεις του ΔΕΕ στις υποθέσεις Bougnaoui (C-188/15) και Achbita (C-157/15)

Σ. Κοτρώνης
Το άρθρο 12 της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και η επίδραση του στο ελληνικό δίκαιο των προσώπων

Ε.-Α. Αλεξιάδου
Αναγνώριση και εμβέλεια της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία στη διεθνή, ευρωπαϊκή και εθνική έννομη τάξη

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΕ - ΓεΔΕΕ (Ιούνιος - Αύγουστος 2019)
- ΕΔΔΑ (Μάιος - Ιούλιος 2019)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2004/38/ΕΚ κατά τη λήψη μέτρων απομάκρυνσης από την επικράτεια κράτους μέλους
- Μερική καταχώριση Ευρωπαϊκής Πρωτοβουλίας Πολιτών
- Μείωση του ορίου της ηλικίας συνταξιοδότησης των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Πολωνίας και κράτος δικαίου
- Επίδραση του ΧΘΔ και της ανάπτυξης της τεχνολογίας στα όρια των δικαιωμάτων του δημιουργού
- Εξωσυμβατική ευθύνη της ΕΕ στο πλαίσιο της ΚΕΠΠΑ
- Υπόθεση ανήλικου τέκνου χωρίς τη συναίνεση των βιολογικών γονέων και προστασία της οικογενειακής ζωής
- Κατάργηση των δώρων εορτών και των επιδομάτων αδείας των δημοσίων υπαλλήλων

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου εκδίδεται από το έτος 1981 από το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης 4 φορές το χρόνο στην ελληνική γλώσσα, ενώ από το 2004 εκδίδεται ετησίως ένα πέμπτο ξενόγλωσσο τεύχος. Αντικείμενό της αποτελεί το σύνολο του Ευρωπαϊκού Δικαίου, καθώς και οι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, δημόσιου και ιδιωτικού. Ειδικά τεύχη παρουσιάζουν αφιερώματα σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. η Σύμβαση των Βρυξελλών, η ραδιοτηλεόραση, το περιβάλλον, οι συμβάσεις δημοσίων έργων, η εκπαίδευση και η διαφήμιση.

Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ)

Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.: 2310 486 914, Fax: 2310 476 105
E-mail: mopadis@cieel.gr
<http://mopadis.cieel.gr>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

